COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 16.12.2025
COM(2025) 765 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene

(1) INTRODUCERE

Regulamentul (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene ([1]) (denumit în continuare „regulamentul”) a introdus un cadru comun pentru colectarea, compilarea, transmiterea și evaluarea conturilor economice de mediu europene. Articolul 10 din regulament prevede următoarele:

> *Până la 31 decembrie 2013 și ulterior din trei în trei ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentului regulament. În raportul respectiv se evaluează în special calitatea datelor transmise, metodele de colectare a datelor, sarcina administrativă a statelor membre și a unităților de respondenți, precum și fezabilitatea și eficacitatea statisticilor respective.*

Acesta este al treilea raport prin care se îndeplinește această obligație. Rapoartele anterioare au fost publicate în 2022 ([2]), 2019 ([3]), 2016 ([4]) și 2013 ([5]).

(2) CONTURILE ECONOMICE DE MEDIU

Începând din 2019, Pactul verde european a constituit baza angajamentului Comisiei de a aborda provocările climatice și de mediu. Cu toate acestea, au apărut noi provocări globale, iar Comisia Europeană urmărește să facă UE mai durabilă, mai competitivă, mai rezilientă și mai bine pregătită pentru schimbările climatice.

Economia și mediul sunt legate în mod indisolubil. Informațiile coerente și complete cu privire la impactul activităților noastre economice asupra mediului, la beneficiile sociale și economice pe care le primim de la mediu și la beneficiile aduse de protecția mediului sprijină punerea în aplicare a priorităților UE în ceea ce privește consolidarea durabilității și a rezilienței producției în UE și disponibilitatea de a decarboniza economia. Prin urmare, factorii de decizie au nevoie de statistici de înaltă calitate privind legăturile dintre mediu și economie pentru a monitoriza progresele și a decide cu privire la măsurile de politică.

Conturile economice de mediu (denumite pe scurt „conturile de mediu”) reprezintă un cadru informațional multifuncțional robust, care analizează durabilitatea și impactul activităților economice ale UE asupra climei. Doar statisticile economice obișnuite, cum ar fi conturile naționale, nu sunt concepute pentru a lua pe deplin în considerare efectele producției, consumului, investițiilor sau finanțării asupra mediului. Prin integrarea aspectelor economice și de mediu, conturile de mediu completează imaginea situației.

([1]) JO L 192, 22.7.2011, p.1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/691/2025-06-24.

([2]) COM(2022) 718, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52022DC0718.

([3]) COM(2020) 56, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1583142055591&uri=CELEX:52020DC0056.

([4]) COM(2016) 663, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1478531808092&uri=CELEX:52016DC0663.

([5]) COM/2013/0864, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:52013DC0864.

Viitorul standard revizuit al conturilor naționale SEC 202X va include resursele naturale într-o măsură mult mai mare decât înainte. Prin urmare, compilarea conturilor naționale se va baza mai mult ca niciodată pe date fiabile privind conturile de mediu.

Conturile de mediu europene reflectă aspectul supranațional al problemelor de mediu, având o abordare sistematică și asigurând acoperire la nivelul statelor membre și al temelor de mediu pentru a permite permit evaluări și comparații în materie de politici între statele membre.

Caracteristica principală a conturilor de mediu este integrarea, și anume integrarea diferitelor tipuri de informații (statistice, administrative, modelate etc.), precum și integrarea aspectelor economice și de mediu, cum ar fi (i) utilizarea energiei, impozitarea și emisiile atmosferice; (ii) extracția de materii prime și deșeurile; și (iii) cheltuielile publice și private legate de mediu și climă (inclusiv investițiile); (iv) amploarea și starea ecosistemelor, precum și contribuțiile pe care ecosistemele le aduc societății și mediului.

Conturile de mediu reprezintă o modalitate eficientă și eficace de colectare a informațiilor, deoarece:

- reutilizează datele disponibile, făcând posibilă producerea de noi informații care implică o sarcină administrativă limitată pentru întreprinderi și cetățeni;
- permit verificarea încrucișată și compararea informațiilor din diferite surse, făcând astfel posibilă obținerea unor informații de înaltă calitate cu un efort limitat.

Conturile europene de mediu se bazează pe standardele internaționale Sistemul de conturi economice și de mediu Cadrul central (SEEA CF) ([6]) și Sistemul de conturi economice și de mediu: contabilitatea ecosistemelor (SEEA EA) ([7]). Aceste standarde au fost produse și publicate de Organizația Națiunilor Unite, Comisia Europeană (Eurostat), Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială. SEEA CF este în curs de revizuire, o actualizare fiind programată pentru 2028.

Mediul și clima afectează oamenii din întreaga lume și multe aspecte transfrontaliere ale ambelor sunt asociate cu emisiile atmosferice, materialele și comerțul, utilizarea apei, energia, impozitarea, investițiile etc. Prin urmare, standardele globale sunt esențiale. Acesta este motivul pentru care SEEA CF este coordonat cu Sistemul european de conturi și cu balanța de plăți.

În cadrul general al standardelor de mai sus, regulamentul stabilește conturile europene de mediu, pentru raportarea de către statele membre, sursele de date, efectuarea de studii-pilot etc. Regulamentul are relevanță pentru Spațiul Economic European ([8]). El împarte conturile în nouă module, după cum urmează.

([6]) https://seea.un.org/.

([7]) https://seea.un.org/ecosystem-accounting.

([8]) Sunt incluse Norvegia și Islanda. Liechtenstein beneficiază de o derogare completă. Acordul bilateral statistic al Elveției cu Uniunea Europeană include regulamentul începând din decembrie 2019. (Decizia nr. 2/2019 a Comitetului statistic Uniunea Europeană/Elveția din 2 decembrie 2019 de înlocuire a anexei A la Acordul dintre Comunitatea

- **Conturile referitoare la emisiile atmosferice**: emisiile în atmosferă de șase gaze cu efect de seră (inclusiv CO_2 și CO_2 provenind din biomasă utilizată drept combustibil), precum și de șapte poluanți atmosferici (inclusiv amoniac și particule fine de praf), defalcate pe 64 de ramuri industriale emitente, plus gospodăriile populației.
- **Taxele referitoare la mediu, în funcție de activitatea economică**: taxe aferente energiei, transporturilor, poluării și resurselor, inclusiv categorii speciale pentru CO_2 și schemele de comercializare a certificatelor de emisii, defalcate pe 64 de ramuri industriale plătitoare, plus gospodăriile populației și consumatorii nerezidenți.
- **Conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică**: valorile intrărilor fizice în economie, ale acumulării de materiale în economie și ale ieșirilor în alte economii sau înapoi în mediu. Acestea sunt informații esențiale pentru monitorizarea progreselor înregistrate în direcția unei economii circulare.
- **Conturile de cheltuieli pentru protecția mediului**: cheltuielile efectuate de unități economice în scopul protecției mediului. Cheltuielile includ investițiile și categoriile de consum.
- **Conturile referitoare la sectorul bunurilor și serviciilor de mediu**: ieșiri, valoare adăugată și exporturi de bunuri și servicii pentru protecția mediului sau gestionarea resurselor. Sunt raportate și date privind ocuparea forței de muncă în aceste activități.
- **Conturile referitoare la fluxurile fizice de energie**: fluxurile de energie dinspre mediu spre economie (extracția surselor naturale de energie), în cadrul economiei (producție și utilizarea produselor energetice), precum și dinspre economie spre mediu (eliminarea reziduurilor energetice), defalcate pe 64 de ramuri industriale plus gospodăriile populației.
- **Conturile pentru păduri**: date cu privire la resursele forestiere și activitatea economică din sectorul silviculturii și al exploatării forestiere într-un mod pe deplin compatibil cu datele raportate în cadrul SEC 2010.
- **Conturile referitoare la subvențiile de mediu și transferurile similare**: transferurile curente și de capital de la stat către întreprinderi și gospodăriile populației, destinate sprijinirii activităților prin care se protejează mediul și resursele naturale, inclusiv producția și utilizarea produselor de mediu.
- **Conturile referitoare la ecosisteme**: amploarea și starea activelor ecosistemice și serviciile furnizate de acestea societății și economiei. Printre exemplele de servicii ecosistemice se numără furnizarea de culturi, polenizarea culturilor, turismul bazat pe natură și reglarea climei la nivel mondial.

Fiecare dintre modulele de mai sus este definit într-o anexă la regulament. Statele membre au obligația de a transmite date Comisiei (Eurostat) în temeiul anexelor I-III începând din 2013, în temeiul anexelor IV-VI începând din 2017 și al anexelor VII și VIII începând de la sfârșitul

Europeană și Confederația Elvețiană privind cooperarea în domeniul statisticii [2020/51]; JO L 17, 22.1.2020, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/51/oj).

anului 2025, datele din anexa IX (conturile referitoare la ecosisteme) urmând să fie transmise până la sfârșitul anului 2026.

(3) ACTIVITĂȚI DE LA ÎNTOCMIREA ULTIMULUI RAPORT

Modificări ale regulamentului și ale altor acte legislative derivate

Regulamentul (UE) 2024/3024 al Comisiei din 27 noiembrie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 691/2011. În primul rând, a adăugat trei noi module privind conturile pentru păduri, privind conturile referitoare la subvenții de mediu și transferuri similare, precum și privind conturile referitoare la ecosisteme.

Modulele noi privind conturile pentru păduri și referitoare la subvenții de mediu și transferuri similare se bazează pe transmiterea de date voluntare preexistente (începând cu 2016 și, respectiv, 2015).

Modulul privind conturile referitoare la ecosisteme este nou pentru majoritatea statelor membre. El se bazează pe standardul SEEA EA al ONU instituit în 2021, precum și pe experiența dobândită în ultimii ani de Eurostat, de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei (JRC) și de unele state membre. Fiind elaborat pentru prima dată de JRC în cadrul proiectului INCA ([9]), Eurostat, JRC și un grup de experți naționali elaborează metodologii începând din 2021, Eurostat organizând colectări voluntare de date în 2023 și 2024 în vederea pregătirii primei runde de raportare în temeiul regulamentului în 2026, iar Comisia (Eurostat) cofinanțează consolidarea capacităților în statele membre cu granturi anuale începând din 2017.

Aceste trei module vor îmbunătăți informațiile disponibile pentru mai multe acțiuni și obiective ale UE, inclusiv obiectivul ambițios de neutralitate climatică, Strategia „De la fermă la consumator”, Strategia UE pentru păduri, Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 și Convenția mondială privind biodiversitatea, Strategia privind solul pentru 2030, Regulamentul privind restaurarea naturii și Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării. De asemenea, vor contribui la creșterea relevanței monitorizării obiectivelor de dezvoltare durabilă pentru UE.

Datorită structurii integrate a conturilor, noile module vor adăuga, de asemenea, o valoare considerabilă datelor statistice de bază și vor spori capacitățile celor șase module existente, deoarece va fi posibilă combinarea conturilor noi și a celor vechi pentru a obține noi indicatori.

De exemplu, noile conturi referitoare la ecosisteme pot fi combinate cu conturile existente privind emisiile atmosferice pentru a compara volumul sechestrării carbonului de către ecosisteme cu volumul emisiilor de gaze cu efect de seră. Există, de asemenea, o legătură strânsă între conturile referitoare la ecosisteme, conturile pentru păduri și conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică în ceea ce privește extracția biomasei.

Pe lângă cele trei noi module, Regulamentul (UE) 2024/3024 din 27 noiembrie 2024 a îmbunătățit situația în alte moduri. Comisia (Eurostat) a fost mandatată să publice și, dacă este necesar, să colecteze date de la statele membre cu privire la investițiile în atenuarea schimbărilor

([9]) https://ecosystem-accounts.jrc.ec.europa.eu/.

climatice (a se vedea mai jos). Comisiei (Eurostat) i s-a solicitat, de asemenea, să creeze o nouă publicație digitală privind schimbările climatice și un portal cu date din conturile de mediu. Comisiei (Eurostat) i s-a încredințat sarcina de a realiza un studiu privind fezabilitatea evaluării monetare a serviciilor ecosistemice și studii privind calitatea datelor referitoare la apă, subvențiile pentru energie și adaptarea la schimbările climatice. De asemenea, au fost aduse îmbunătățiri în ceea ce privește noile surse de date pentru conturi, studiile-pilot, derogările și finanțarea din partea UE.

Sunt enumerate mai jos alte măsuri cu un temei juridic care au fost luate de la ultimul raport către Parlamentul European și Consiliu.

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1769 al Comisiei ([10]) în ceea ce privește actualizarea culegerii cu titlu indicativ a bunurilor și serviciilor de mediu și a activităților economice. Acest regulament a stabilit lista de referință care prevede domeniul de aplicare al compilării anexei V la Regulamentul (UE) nr. 691/2011.
- Regulamentul delegat (UE) 2025/1131 al Comisiei ([11]) de modificare a Regulamentului (UE) nr. 691/2011 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește investițiile în atenuarea schimbărilor climatice și introducerea clasificării scopurilor de mediu. Atenuarea schimbărilor climatice, incluzând investițiile aferente, este indispensabilă pentru atingerea obiectivului neutralității climatice în UE până în 2050. Acesta este motivul pentru care caracteristicile altor investiții în atenuarea schimbărilor climatice sunt incluse în conturile de mediu europene. Datele acoperă toate sectoarele și activitățile economice relevante pentru atenuarea schimbărilor climatice și sunt defalcate pe state membre. Prima transmitere a datelor privind investițiile în atenuarea schimbărilor climatice este prevăzută pentru octombrie 2025. Clasificarea scopurilor de mediu este o nouă clasificare stabilită de ONU în 2024, care înlocuiește vechea clasificare a activităților și cheltuielilor de protecție a mediului (CEPA 2000) și clasificarea activităților de gestionare a resurselor (CReMA 2008).
- Regulamentul delegat (UE) 2023/137 al Comisiei ([12]) a introdus actualizarea 1 a NACE Revizia 2. Întrucât clasificarea NACE a activităților economice reglementează transmiterea datelor de către statele membre către Comisie (Eurostat) pentru conturile economice de mediu, Regulamentul delegat (UE) 2025/472 al Comisiei ([13]) a modificat anexele IV și V la Regulamentul 691/2011 prin actualizarea cerințelor de transmitere a datelor exprimate în conformitate cu NACE Revizia 2, pentru a le alinia la actualizările aduse acestuia. Punerea în aplicare a actualizării 1 a NACE Revizia 2 în Regulamentul (UE) nr. 691/2011 va începe în viitor.

În pofida lucrărilor tehnice pregătitoare intense pentru cele trei noi module cu toate statele membre, opt țări au solicitat derogări pentru punerea în aplicare a unuia sau mai multora dintre

([10]) JO L, 2024/1769, 27.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1769/oj.

([11]) JO L, 2025/1131, 4.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1131/oj.

([12]) JO L 19, 20.1.2023, p. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/137/oj.

([13]) JO L, 2025/472, 11.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/472/oj.

cele trei noi module, ceea ce înseamnă că vor începe raportarea datelor cu 1-2 ani mai târziu decât restul statelor membre. Toate cererile de derogare au fost justificate în mod corespunzător și au fost aprobate prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/1170 a Comisiei din 13 iunie 2025 ([14]). Treisprezece state membre au solicitat derogări pentru transmiterea datelor privind investițiile în atenuarea schimbărilor climatice pentru un an sau doi, începând din octombrie 2025.

Date și indicatori noi, publicații noi

De la ultimul raport din 2022, pe lângă noile module, Comisia (Eurostat) a crescut cantitatea și a îmbunătățit calitatea informațiilor disponibile din conturile de mediu.

- Comisia (Eurostat) a publicat:
    - un portal de date statistice privind conturile economice de mediu („Tabloul de bord”) ([15]) și
    - o publicație digitală privind atenuarea schimbărilor climatice ([16])

  astfel cum se prevede la articolul 10 din Regulamentul modificat.

  Ambele produse au fost lansate în decembrie 2024. Tabloul de bord sintetizează principalii indicatori ai conturilor economice de mediu într-un mod ușor de utilizat și interactiv. Publicația digitală „Statistici privind atenuarea schimbărilor climatice” oferă grafice și hărți interactive, astfel încât utilizatorii să poată analiza datele privind conturile de mediu.
- Începând din noiembrie 2021, Comisia (Eurostat) publică estimări ale emisiilor trimestriale de gaze cu efect de seră ([17]) care sunt pe deplin coerente cu conturile naționale. Publicarea lor durează doar patru luni și jumătate de la sfârșitul perioadei de referință. Publicarea în timp util a estimărilor emisiilor răspunde nevoii, din punct de vedere politic, de informații mai rapide și mai frecvente. Noile estimări nu necesită nicio raportare suplimentară din partea statelor membre.
- Pe lângă publicarea datelor raportate de statele membre în temeiul regulamentului, Eurostat publică estimări timpurii ale conturilor referitoare la emisiile atmosferice pentru gaze cu efect de seră la T + 12 luni de la sfârșitul perioadei de referință și la T + 6 luni pentru conturile referitoare la fluxul de materiale.
- Comisia (Eurostat) combină conturile de mediu cu modele macroeconomice, cum ar fi tabelele de intrări-ieșiri multiregionale, pentru a produce amprente de mediu de mai

([14]) JO L, 2025/1170, 16.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1170/oj.

([15]) https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/environmental-accounts/.

([16]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_climate_change_mitigation.

([17]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Quarterly_greenhouse_gas_emissions_in_the_EU.

bună calitate și mai detaliate ale consumului UE, cum ar fi amprenta sa asupra gazelor cu efect de seră ([18]) sau a materiilor prime ([19]).

Metode de colectare a datelor și sarcina administrativă

În general, conturile de mediu nu necesită completarea de noi anchete de către cetățeni sau întreprinderi, deoarece utilizează în principal date deținute deja de autoritățile naționale. Aceste date existente sunt adesea completate cu estimări suplimentare, de exemplu din modele, dacă este necesar. Pe lângă datele din conturile naționale, conturile de mediu integrează date dintr-o gamă largă de surse, inclusiv statistici privind energia, transporturile, materialele, agricultura și silvicultura, cheltuielile publice și impozitarea, precum și surse nestatistice, cum ar fi datele de observare a Pământului, datele din modele biofizice și informațiile privind biodiversitatea din știința cetățenească.

Pentru a îndeplini cerințele în materie de date prevăzute în regulament, autoritățile din statele membre ar putea fi nevoite să adapteze datele existente pentru a le alinia la conceptele regulamentului. Aceste ajustări pot necesita un anumit volum de muncă din partea autorităților naționale și a cetățenilor, cum ar fi anchete adaptate sau extinse privind gospodăriile populației sau întreprinderile pentru a furniza date pentru anumite variabile din conturile de mediu.

La rândul lor, țările pot alege să organizeze colectări specifice de date pentru conturile de mediu, pentru a îmbunătăți calitatea datelor. De exemplu, unele țări au instituit anchete pentru a-și completa celelalte surse de date pentru conturile sectorului bunurilor și serviciilor de mediu (anexa V la regulament). Aceste anchete se efectuează în fiecare an sau o dată la câțiva ani. Sarcina suplimentară care rezultă pentru întreprinderi este foarte scăzută.

În concluzie, sarcina administrativă impusă întreprinderilor și gospodăriilor populației de a furniza date pentru conturile de mediu este foarte mică.

În ceea ce privește sarcina administrativă a autorităților naționale, situația este următoarea. Autoritățile naționale, de obicei institutele naționale de statistică sau, ocazional, ministerele energiei sau mediului, desfășoară cea mai mare parte a activității de elaborare a conturilor. Alte autorități naționale care contribuie la conturi includ autoritățile de protecție a naturii și administrația fiscală. Această activitate constă în mare parte în reutilizarea și integrarea surselor de date statistice existente, cum ar fi anchetele în întreprinderi și sursele de date nestatistice, cum ar fi registrele administrative.

Numărul mediu de angajați din cadrul autorităților naționale care trebuie să întocmească conturile este estimat între șase și nouă echivalente normă întreagă (ENI) pentru cele nouă anexe la regulament ([20]).

([18]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Greenhouse_gas_emission_footprints.

([19]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Material_flow_accounts_statistics_-_material_footprints.

([20]) Sursă: Institutele naționale de statistică ale statelor membre, date colectate în analiza costului statisticilor europene din 2020.

Anexele I-VI mai vechi necesită fiecare, în medie, între 0,5 ENI și 1 ENI fiecare. Inițial, se estimează că cele trei anexe noi necesită două până la trei ENI suplimentare în fiecare autoritate națională ([21]), numărul exact depinzând de factori precum circumstanțele statului membru, amploarea surselor de date existente.

Pe măsură ce sistemele de producție se maturizează în timp, se preconizează creșteri ale eficienței.

Reducerea sarcinii administrative și simplificarea sunt foarte importante pentru Comisie. În cooperare cu autoritățile statistice naționale, Eurostat pune în aplicare măsuri de reducere a sarcinii de colectare și raportare a datelor.

- Personalul Eurostat elaborează metodologii, redactează orientări, furnizează instrumente de compilare, gestionează grupuri de experți și granturi care sunt esențiale pentru creșterea eficienței și a coordonării în statele membre.
- Grupurile de experți ale Comisiei (Eurostat) coordonează producția de date, promovează schimbul de bune practici și de soluții comune și sporesc eficiența
- Comisia (Eurostat) a elaborat și a furnizat statelor membre un instrument de compilare și date la nivelul UE pentru conturile referitoare la serviciile ecosistemice (instrumentul INCA), precum și un instrument de compilare pentru conturile referitoare la energie (PEFA-builder). Statele membre care utilizează aceste instrumente vor avea puține de făcut pentru a pune în aplicare conturi referitoare la energie și serviciile ecosistemice care să fie de o calitate satisfăcătoare. Statele membre pot utiliza, de asemenea, propriile instrumente și date.
- Conturile referitoare la amploarea și starea ecosistemelor se pot baza în mare măsură pe datele existente la nivelul UE.
- Mai multe autorități naționale au utilizat granturi (cofinanțate de Comisie) pentru a pune în aplicare metode sau pentru a dezvolta instrumentele necesare pentru producerea de date, devenind astfel mai eficiente.

Aceste inițiative ale Comisiei (Eurostat) au redus în mod semnificativ sarcina administrativă și costurile în statele membre. Reducerea este estimată la aproximativ unu până la doi ENI pentru fiecare stat membru și la cel puțin 2 milioane de euro pe an pentru toate statele membre luate împreună.

În concluzie, sarcina autorităților naționale este limitată și mult mai mică în comparație cu beneficiile aduse de conturile de mediu. Eurostat acordă o atenție deosebită și încearcă în mod constant să reducă sarcina de colectare a datelor. În acest scop, Eurostat menține o comunicare constantă cu statele membre în această privință.

([21]) Sursă: Institutele naționale de statistică ale statelor membre, date colectate de la și pentru a fi discutate de grupul de experți „Directori de statistici și conturi sectoriale și de mediu (DIMESA)” în 2021.

(4) FEZABILITATEA ȘI EFICACITATEA STATISTICILOR

Eficacitatea conturilor de mediu are la bază doi factori: în primul rând, modul în care informațiile existente pot fi reorganizate într-un cadru de contabilizare unic; și în al doilea rând, modul și măsura în care conturile sunt utilizate.

În ceea ce privește primul factor, acest lucru este ilustrat de estimarea serviciului ecosistemic de furnizare de culturi din noua anexă IX, pe baza informațiilor existente din conturile referitoare la fluxul de materiale din anexa III.

În ceea ce privește al doilea factor, conturile de mediu contribuie la analiza economică și la evaluările impactului și sunt utilizate pentru a monitoriza progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor de politică. Mai mulți indicatori ai conturilor de mediu, cum ar fi amprenta asupra materiilor prime, rata de utilizare circulară a materialelor, ponderea taxelor de mediu în veniturile fiscale totale și amprenta asupra gazelor cu efect de seră a consumului UE, au fost utilizați pentru a monitoriza progresele înregistrate de UE în direcția atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă ([22]) și în monitorizarea celui de al 8-lea Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2030 ([23]).

În cadrul UE de monitorizare a economiei circulare ([24]), mai mulți indicatori pentru introducerea materialelor în economie și utilizarea materialelor primare și secundare sunt compilați utilizând conturile de mediu.

Indicatorii obținuți din conturile de mediu vor contribui, de asemenea, la monitorizarea progreselor înregistrate de UE în direcția atingerii obiectivelor Convenției privind biodiversitatea ([25]) și a eficacității altor politici de protecție a biodiversității și de reducere la zero a poluării.

Indicatorii stării ecosistemelor sunt aliniați la indicatorii utilizați pentru monitorizarea Regulamentului privind restaurarea naturii. Aceasta înseamnă că conturile de mediu pot fi utilizate pentru a monitoriza progresele înregistrate de UE în direcția atingerii obiectivelor relevante.

Prezentarea unor indicatori relevanți pentru politici în noul tablou de bord al conturilor de mediu ([26]) și analiza aprofundată a interdependențelor dintre atenuarea schimbărilor climatice

---

([22]) https://data.europa.eu/doi/10.2785/1111373. Indicatorii ODD bazați pe conturile de mediu sunt: „intensitatea emisiilor atmosferice ale industriei”, „amprenta asupra materiilor prime”, „valoarea adăugată brută în sectorul mediului”, „rata de utilizare circulară a materialelor” și „ponderea taxelor de mediu în veniturile fiscale totale”. Prezentul raport utilizează, de asemenea, amprentele de carbon în capitolul privind efectele de propagare.

([23]) https://www.eea.europa.eu/en/topics/at-a-glance/state-of-europes-environment/environment-action-programme/8th-eap-indicator-based-progress.

([24]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy/monitoring-framework.

([25]) https://www.cbd.int/gbf.

([26]). https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/environmental-accounts/.

și activitățile economice prezentate în publicația digitală privind atenuarea schimbărilor climatice ([27]) vor sprijini utilizarea conturilor pentru elaborarea politicilor.

Fezabilitatea noilor module adăugate la regulament este inerentă modului în care sunt concepute, deoarece ele au fost testate de grupuri operative specializate cu experți naționali și/sau prin granturi înainte ca Comisia să propună modificarea. Sprijinul metodologic sub formă de manuale este furnizat de Comisie (Eurostat) în colaborare cu statele membre.

(5) CALITATEA DATELOR TRANSMISE DE LA ÎNTOCMIREA ULTIMULUI RAPORT

Regulamentul impune statelor membre și țărilor SEE să transmită către Eurostat date și rapoarte privind calitatea datelor lor ([28]). Câteva țări candidate și potențial candidate la statutul de membru al UE transmit, de asemenea, datele prevăzute de regulament în mod voluntar, parțial sau integral. Prezentul raport privind punerea în aplicare se axează pe primul grup de țări (țări UE/SEE). Eurostat validează datele și rapoartele privind calitatea datelor primite și le pune la dispoziția publicului pe site-ul său web ([29]), alături de explicații tehnice și metodologice și informații generale ([30]).

Majoritatea statelor membre transmit seturi de date complete și rapoarte de calitate în termenele stabilite în regulament ([31]). În cursul perioadelor de raportare, câteva state membre au depășit termenele, în general cu doar câteva zile, dar acest lucru nu a avut un impact concret asupra utilizatorilor.

În general, datele statistice prezentate de statele membre pentru toate anexele în temeiul regulamentului sunt de o calitate foarte bună și s-au îmbunătățit în continuare între 2022 și 2025. Acest lucru este documentat în indicatorii de performanță în materie de calitate pentru conturile referitoare la emisiile atmosferice și conturile referitoare la fluxul de materiale pe care Eurostat le publică împreună cu metadatele. Coerența dintre conturile pentru energie și conturile referitoare la emisiile atmosferice este evaluată periodic și s-a îmbunătățit, de asemenea.

Comisia (Eurostat) se așteaptă ca, în următorii doi ani, calitatea (exhaustivitatea) datelor nou introduse pentru anexa V privind investițiile în atenuarea schimbărilor climatice să se îmbunătățească, deoarece multe state membre au obținut o derogare. Acest timp suplimentar le va permite să se pregătească mai bine. Prin urmare, în primii ani de transmitere a datelor, datele vor lipsi pentru statele membre respective, iar Eurostat le va estima utilizând tehnici de modelare. Continuă să fie necesare îmbunătățiri în acest domeniu. Comisia (Eurostat) depune

---

([27]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_climate_change_mitigation.

([28]) Elveția transmite date în temeiul Acordului statistic bilateral al Elveției cu Uniunea Europeană din decembrie 2019. Liechtenstein beneficiază de o derogare completă de la Regulamentul (UE) nr. 691/2011, astfel cum se specifică în Decizia nr. 98/2012 a Comitetului mixt al SEE din 30 aprilie 2012 de modificare a anexei XXI (Statistică) la Acordul privind SEE (JO L 248, 13.9.2012, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/98(2)/oj).

([29]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database.

([30]) http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/overview.

([31]) https://circabc.europa.eu/ui/group/c4687299-277c-42f8-8747-dee3f17341de/library/f4f240c1-054c-4363-b598-7b3b9efb14e4/details.

eforturi în continuare, alături de statele membre, în vederea soluționării problemelor tehnice și metodologice.

!Măsuri suplimentare de îmbunătățire a calității datelor sunt fie planificate, fie deja puse în aplicare, astfel cum se detaliază în secțiunea următoare.

(6) MĂSURI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE

Comisia (Eurostat) și statele membre au convenit asupra unei strategii europene pentru conturile de mediu. Versiunea actuală acoperă perioada 2024-2028 ([32]). Strategia, care nu este impusă de regulament, stabilește un program de lucru și coordonează eforturile europene de creștere a utilizării conturilor de mediu și de dezvoltare în continuare a acestora, inclusiv a oricăror noi module potențiale. În ceea ce privește punerea în aplicare a regulamentului, strategia are următoarele obiective.

- Îmbunătățirea comunicării cu privire la conturile de mediu și creșterea gradului de utilizare a acestora. Acest lucru va asigura faptul că ele rămân utile pentru politici și pentru alte tipuri de cazuri de utilizare. Acest obiectiv poate include, de asemenea, date, vizualizări și prezentări mai oportune. De asemenea, include utilizarea în continuare a indicatorilor bazați pe conturile de mediu sau creșterea gradului de conștientizare și furnizarea de informații pentru utilizatorii experți și public.
- De exemplu, Eurostat intenționează să publice estimări timpurii ale conturilor pentru energie în 2026. Exemple de noi produse de comunicare pot fi găsite în secțiunea 4.
- Pregătirea punerii în aplicare a celor trei noi module privind pădurile, ecosistemele și subvențiile de mediu (secțiunea 3). Activitățile pregătitoare includ colectări voluntare de date, publicarea manualelor Eurostat, norme convenite de validare a datelor și cursuri de formare pentru responsabilii cu elaborarea datelor de la nivel național.
- Cooperarea cu alți producători de date. Aceasta se referă atât la cooperarea cu părți ale sistemului statistic (cum ar fi statisticile sociale, pentru a dezvolta măsuri mai ample de durabilitate), cât și cu alți producători din afara sistemului statistic (cum ar fi agențiile de mediu, comunitatea de cercetare și ministerele). De asemenea, include cooperarea și coordonarea metodologică cu comunitatea statistică internațională, de exemplu pentru revizuirea SCN, SEC 202X și lucrările la Manualul privind balanța de plăți și poziția investițională internațională, ediția a 7-a (BPM7). Viitorul standard revizuit al conturilor naționale SEC 202X va include resursele naturale într-o măsură mult mai mare decât înainte.
- Explorarea de noi surse de date pentru a spori calitatea datelor și pentru a eficientiza producția de date.
- Stabilirea unei agende de cercetare pentru conturile de mediu europene pentru viitor. O primă versiune a agendei de cercetare a fost stabilită la jumătatea anului 2025.

([32]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/6191525/European+Strategy+for+Environmental+Accounts.pdf/beb67371-bcdf-442e-b323-22c891b717a4?t=1707816517927.

Strategia este însoțită de un plan de acțiune cu o listă de acțiuni și termene, pentru fiecare obiectiv enumerat mai sus.

(7) PROPUNEREA DE NOI MODULE ȘI DE NOI PRODUSE STATISTICE DE MEDIU

Comisia poate propune noi module pentru temele enumerate la articolul 4 alineatul (2) ([33]) – în special în ceea ce privește subvențiile pentru energie – pe baza rezultatelor studiilor-pilot și a studiilor de fezabilitate efectuate de statele membre.

Pentru două dintre aceste teme (subvențiile pentru combustibilii fosili și adaptarea la schimbările climatice), Comisia (Eurostat) a elaborat în ultimii doi-trei ani următoarele instrumente statistice.

- O colectare voluntară de date privind subvențiile potențial dăunătoare mediului, începută în 2023 și care urmează să fie continuată anual. Evaluarea metodologiei și a rezultatelor se realizează în colaborare cu statele membre.
- O metodologie experimentală și date macroeconomice privind adaptarea la schimbările climatice, pe baza datelor statistice disponibile.

Activitatea UE cu privire la aceste două teme reprezintă o contribuție internațională majoră la inițiativa G20 privind lacunele în materie de date III și la actualizarea cadrului internațional SEEA CF.

Comisia și statele membre vor continua să dezvolte împreună noi module. Articolul 4 din regulament prevede obligația Comisiei de a efectua o evaluare a posibilităților metodologice și a fezabilității evaluării monetare a serviciilor ecosistemice. Articolul 10 din regulament prevede obligația Comisiei de a evalua calitatea datelor disponibile privind subvențiile pentru energie, inclusiv subvențiile pentru combustibilii fosili, adaptarea la schimbările climatice și apa.

Cu toate acestea, Comisia (Eurostat) consideră că nu este momentul potrivit pentru a propune noi module, cu excepția cazului în care cererea pentru acestea crește din perspectiva politicilor. Punerea în aplicare a celor trei noi module implică un efort considerabil din partea statelor membre. Experiența dobândită cu primele două valuri de module instituite în 2011 și 2014 a arătat, de asemenea, că statele membre și Comisia trebuie să continue să investească în sistemele de producție și în îmbunătățirea producției de date pe parcursul mai multor transmiteri de date înainte ca sistemele de producție să fie mature, iar calitatea datelor să fie stabilă.

(8) CONCLUZII

De la ultimul raport, Comisia și statele membre au înregistrat în continuare progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a conturilor de mediu europene în temeiul Regulamentului (UE) nr. 691/2011, în special prin:

- extinderea domeniului de aplicare prin adăugarea a trei noi module tematice la regulament, la care se adaugă noi variabile privind investițiile în atenuarea schimbărilor climatice;

([33]) Conturile pentru apă (cantitative și calitative), conturile de cheltuieli legate de gestionarea resurselor, subvenții sau măsuri de sprijin potențial dăunătoare pentru mediu și conturile referitoare la deșeuri.

- îmbunătățirea calității datelor și eficientizarea producției de date;
- extinderea comunicării cu privire la conturile de mediu;
- dezvoltarea de indicatori suplimentari pentru a răspunde nevoilor utilizatorilor; și
- evaluarea continuă a nevoii de a adapta și îmbunătăți calitatea conturilor de mediu europene prin prisma noilor priorități și domenii.